

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Mals 133867 22 PŽ
Brčko, 06. juli 2022.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Vuka Lučića, kao predsjednika vijeća, Šejle Drpljanin i Roberta Jović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja samostalni preduzetnik „N.M.“, zastupan po punomoćniku Mirzi Fazliću, advokat iz Zajedničke advokatske kancelarije „Milićević Darko & Fazlić Mirza“ iz Brčkog, protiv tuženog Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko, zastupan po punomoćniku Ameru Ramiću, advokat iz Brčkog, radi isplate duga, vrijednost spora 157,00 KM, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mals 133867 20 Mals od 18. januara 2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 06. jula 2022.godine, donio je

P R E S U D U

Žalba tuženog Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko se odbija kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Mals 133867 20 Mals od 18. januara 2022. godine **POTVRĐUJE.**

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu prvostepena presuda) broj: 96 o Mals 133867 20 Mals od 18. januara 2022. godine odlučeno je na sljedeći način:

„**OBAVEZUJE SE** tuženi Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko da tužitelju Samostalni preduzetnik „N.M.“ vl. S.M., B., na ime duga, isplati iznos od 157,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 20.07.2020. godine, pa do konačne isplate, kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 942,40 KM, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv prvostepene presude, žalbu je blagovremeno izjavio tuženi Javna zdravstvena ustanova „Zdravstveni centar Brčko“ Brčko (u daljem tekstu tuženi), a zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da ovaj sud žalbu usvoji, pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili preinači prvostepenu presudu na način da u cjelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja i obaveže tužitelja na naknadu troškova prvostepenog i žalbenog parničnog postupka.

Tužitelj samostalni preduzetnik „N.M.“ (u daljem tekstu tužitelj) nije dostavio odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/18 i 6/21 – u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio da

Žalba nije osnovana.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je zahtjev tužitelja (tužbeni zahtjev) za isplatu dugovanja u iznosu od 157,00 KM na ime troškova koji su nastupili izvršenjem usluga prevoza tijela pokojnika L.P. na dan 06. juli 2019. godine sa zakonskom zateznom kamatom, a koji prevoz je izvršen po pozivu tuženog, a za koje troškove u vezi usluge prevoza mrtvog tijela je tužitelj tuženom ispostavio račun za plaćanje broj 10/20 od 20. jula 2020. godine i fiskalni račun od 17. jula 2019. godine.

Tuženi se tužbenom zahtjevu tužitelja suprotstavio tvrdnjama da sa tužiteljem nije zaključio niti jednu vrstu ugovora, da nije naručio izvršenje predmetne usluge, da su usluge prevoza mrtvih osoba, pogrebna društva na području Distrikta vršila besplatno motivirana eventualno kasnijim materijalnim koristima koje bi mogli imati u pogledu sahranjivanja umrlih osoba, da su pogrebna društva pozivana sa Liste za vanredne pozive na koju su se sami prijavili.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima je tužitelj zasnivao svoje zahtjeve i činjeničnih tvrdnji i argumenata kojima je tuženi osporavao njegove zahtjeve, pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode) Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu prvostepeni sud) utvrdio je da je između tužitelja i tuženog postojao usmeni ugovorni odnos o pružanju usluga prevoza tijela pokojnika na području Distrikta, a koju uslugu su vršila pogrebna društva na osnovu poziva zaposlenih osoba u gradskoj mrtvačnici kao organizacionoj jedinici tuženog, te da s obzirom da je obavljen prevoz tijela umrle osobe, a za što tuženom pripada naknada troškova u vezi sa besplatnim prevozom koji je imao, i to na temelju ispostavljenog računa broj 10/ 20 i fiskalnog računa od 17. jula 2019. godine, pri čemu je na temelju odredbi članova 17, 600, 610. i 611. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89 – u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima), ocijenio da tužitelju pripada naknada za troškove izvršene usluge prevoza.

O troškovima parničnog postupka prvostepeni sud je odlučio shodno uspjehu u sporu i obavezao tuženog da tužitelju nadoknadi predmetne troškove.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

Nezadovoljan prvostepenom presudom, tužitelj u žalbi navodi da je prvostepeni sud povrijedio odredbe Zakona o obligacionim odnosima koji se tiču načina nastanka obaveze tvrdnjom da nikakav ugovorni odnos između tužitelja i tuženog nije postojao, niti dogovor oko ugovorene cijene usluge, visine i načina plaćanja, pa samim tim niti ugovor o djelu, zatim da je pogrešno primijenio odredbe

parničnog postupka vezano za teret dokazivanja, ističući da je teret dokazivanja bio na tužitelju, a ne na tuženom kako to pogrešno navodi prvostepeni sud, a potom je pogrešno primijenio član 8. Zakona o parničnom postupku prilikom ocjene izvedenih dokaza, naročito iskaza svjedoka S.M. i S.M.1 (koji su zainteresirani za ishod ovog postupka, pa tako i pristrasni), te svjedoka R.S. čiji iskaz nije u potpunosti cijenio. Na koncu, tuženi u žalbi navodi da je prvostepeni sud izašao van okvira postavljenog tužbenog zahtjeva jer iz činjeničnog opisa tužbe proizilazi da tužitelj traži naknadu za izvršenu uslugu prevoza, dok prvostepeni sud obavezuje tuženog na isplatu troškova za obavljenju intervenciju po pozivu, naknadu za preuzimanje pokojnika, iskorištena nosila, pranje i dezinfekciju vozila i iskorištene vreće za transport tijela, a po ispostavljenom računu broj 10/20 od 20. jula 2020. godine.

Takve žalbene tvrdnje tuženog, po ocjeni ovog suda, nisu osnovane, niti su utjecale na pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Ispitujući prvostepenu presudu prema žalbenom razlogu povrede odredaba parničnog postupka iz člana 329. stav (1) Zakona o parničnom postupku, ovaj sud nalazi da tuženi, u bitnome ukazuje da se ovaj žalbeni razlog ogleda u tome da je prvostepeni sud povrijedio odredbe člana 8. i 246. stavovi (1) i (2) Zakona o parničnom postupku obzirom da u presudi nije pravilno i potpuno cijenio provedene dokaze, nije savjesno i brižljivo cijenio svaki dokaz pojedinačno i sve dokaze zajedno, zatim da je pogrešno primijenio načelo slobodne ocjene dokaza, ističući da je teret dokazivanja pravno relevantnih činjenica bio na tužitelju, a ne tuženom.

Navedene žalbene razloge ovaj sud nalazi neosnovanim, prije svega iz razloga što je prvostepeni sud, u obrazloženju presude dao dostatne, jasne i argumentirane razloge za prihvatanje iskaza svjedoka tužitelja, pri čemu je analizirao svaki izvedeni dokaz, te svakom od dokaza, pojedinačno i svojoj ukupnosti, dao odgovarajući značaj u odnosu na predmet spora. Tako je prvostepeni sud u obrazloženju naveo da su u toku dokaznog postupka izvedeni određeni dokazi čitanjem i uvidom u materijalnu dokumentaciju pobliže pobrojano na stranici 2 pasus 2 pobijane presude, da je saslušao zakonskog zastupnika tužitelja S.M. i svjedoka S.M.1, S.P. i R.S., a što je sve prvostepenom sudu, upravo na temelju slobodne ocjene dokaza, u skladu sa članom 8. Zakona o parničnom postupku, predstavljalo osnov za utvrđenje relevantnih činjenica za odlučivanje, a koji dokazi su izvedeni na prijedlog stranaka.

Pravilno je prvostepeni sud kao vjerodostojne cijenio iskaze svjedoka S.M. i S.M.1, a o čemu je dao svoje razloge, prije svega u dijelu da je tačno da se firma N.M., kao jedno od pogrebnih društava u Distriktu, nalazilo na spisku za vanredne pozive, a što je potvrdio i svjedok tuženog R.S., zatim da je nesporno da su na dan 06. juli 2019. godine imali intervenciju po pozivu uposlenika gradske mrtvačnice (M.M.) u pogledu vršenja usluge prevoza mrtvog tijela L.P., a što je opet potvrdio i svjedok tuženog R.S. Gradska mrtvačnica je preuzela tijelo L.P. što niti jedna od stranaka nije osporavala. U pogledu ostalih navoda žalbe, a koji zapravo ukazuju na pogrešno utvrđeno činjenično stanje, ovaj sud ističe da se prvostepena presuda po tom žalbenom razlogu ne može pobijati, a sve sukladno odredbi člana 426. stav (1) Zakona o parničnom postupku, zbog čega je niti viši sud nije mogao dalje ispitivati.

Također neosnovana je tvrdnja tuženog da je isključivo tužitelj imao dokazati tvrdnje koje se tiču osnovanosti njegovog tužbenog zahtjeva, a da je bilo dovoljno da on istakne samo određene prigovore, posebno s obzirom na raspravno načelo

sukladno kom je svaka stranka dužna dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev. U situaciji kada je tužitelj dokazao da je pristupio vršenju posla po pozivu osobe uposlene kod tuženog, da je obavio posao, da je imao troškove vezane za prevoz, te o tome ispostavio račun, ispravno je utvrđenje suda da tuženi niti jednim dokazom nije osporio postojanje ugovornog odnosa, kao niti visinu potraživanja navedenu i specificiranu u računu za plaćanje broj 10/20 od 20. jula 2020. godine i fiskalnom računu od 17. jula 2019. godine.

Na koncu ovaj sud nije prihvatio niti žalbeni navod da je prvostepeni sud izašao van okvira tužbenog zahtjeva kada je obavezao tuženog na isplatu dugovanja za troškove prevoza tijela umrlog, jer je upravo tužbom i tražena isplata sukladno računu za plaćanje broj 10/20 od 20. jula 2020. godine i fiskalnom računu od 17. jula 2019. godine, koji su dostavljeni u prilogu tužbe, a izvedeni kao dokazi na glavnoj raspravi, a o čijoj strukturi troškova i izdacima za obavljani posao prevoza umrlog su svjedočili i S.M., S.M.1 i S.P., a čiju vjerodostojnost i visinu tuženi niti jednim izvedenim dokazom nije osporio, kako to pravilno i zaključuje prvostepeni sud. Iznos tužbenog zahtjeva je identičan iznosu navedenom u predmetnim računima, i tužitelj je svoj tužbeni zahtjev i postavio sa prijedlogom da prvostepeni sud „obaveže tuženog da tužitelju na ime duga isplati iznos od 157,00 KM“, gdje nije precizirao da li se radi o uslugama prevoza tijela ili troškovima koje je imao prilikom vršenja prevoza tijela umrlog L.P., a koji troškovi, opet povezani u osnovi za prevoz, predstavljaju podvozne troškove koje je tužitelj imao postupajući po nalogu uposlenika gradske mrtvačnice. Ovaj sud zamjećuje da je izreka prvostepene presude identična postavljenom tužbenom zahtjevu, gdje sud nije odlučivao preko visine postavljenog tužbenog zahtjeva, nije dosudio nešto što se tužbom nije tražilo, niti je odluku temeljio na drugačijoj činjeničnoj osnovi od one na koju se tužitelj pozivao, a na koje činjenice vezano za troškove prevoza tijela umrlog, su izvedeni kako materijalni, tako i nematerijalni dokazi na glavnoj raspravi, i iste činjenice bile su predmetom rasprave pred sudom.

U pogledu žalbenog prigovora da prvostepeni sud nije pravilno primijenio odredbe materijalnog prava, a na čiju pravilnu primjenu ovaj sud, sukladno članu 341. Zakona o parničnom postupku, pazi i po službenoj dužnosti, to nalazi da prvostepeni sud, utvrđeno činjenično stanje, nije pravilno podveo pod odgovarajuću normu materijalnog prava, s tim da ovakav propust prvostepenog suda nije od značaja za pravilnost i zakonitost odluke, imajući u vidu da pravilno podvođenje činjeničnog stanja pod odgovarajuću normu materijalnog prava, u ovoj pravnoj stvari, ne bi za posljedicu imalo drugačiju odluku prvostepenog suda. S tim u vezi, bitna činjenica jeste da pogrebno društvo „N.M.“ nije samo, na vlastitu inicijativu, pristupilo vršenju tog posla, nego je to učinilo po pozivu/nalogu uposlenika gradske mrtvačnice, a koji je opet postupao u vanrednim situacijama i sa spiska pogrebnih društava koja su se redosljedom rotirala, i izvršio poziv ka njima i na taj način ponudio pogrebnom društvu N.M. da obavi posao prevoza mrtvog tijela u prostorije gradske mrtvačnice (odredba člana 32. i 38. Zakona o obligacionim odnosima). Sve te činjenice je upravo dokazao tužitelj, a nije ih, u toku postupka glavne rasprave, osporio niti tuženi. Također, tokom postupka nesporno je i da je sama usluga prevoza umrle osobe besplatna, što je zapravo i tvrdnja svjedoka S.M., a opet potvrđena računom broj 10/20 u kom je navedeno „prevoz vozilom do mrtvačnice besplatan“. Neprihvatljiva je tvrdnja i za ovaj sud da nakon što je pogrebno društvo N.M. angažovano po nalogu tužitelja, da isti nisu bili u obligacionopravnom odnosu, pri čemu se pogrešno žalbom ukazuje na povredu materijalnog prava koja se tiče

nastanka obaveze. Ovaj sud ukazuje da obaveza nastaje kada su se ugovorne strane saglasile o bitnim sastojcima ugovora, u konkretnom ugovora o nalogu kao neformalnog ugovora. U situaciji kada je uposlenik tuženog (uposlenik gradske mrtvačnice M.M.) pozvao tužitelja i ponudio mu da izvrši posao, takva izjava volje znači ponudu za zaključenje ugovora. S obzirom da je pogrebno društvo N.M. prihvatilo da obavi ponuđeni posao i tako na osnovu ponude i dotadašnje prakse zainteresovanih strana učinio/obavio traženu radnju/posao (odredba člana 39. Zakona o obligacionim odnosima), dolazi do, po mišljenju ovog suda, zaključenja ugovora o nalogu (član 749. ZOO) koji je neformalan ugovor, a za čije izvršenje nalogodavac duguje naknadu koja je ugovorena, osim ako je drugačije ugovoreno, što u konkretnom slučaju jeste, a odnosi se na besplatnu uslugu prevoza umrle osobe do prostorija gradske mrtvačnice.

Kako se pogrebno društvo odreklo naknade za izvršeni prevoz, ispostavilo je račun za troškove koje je imalo, a koji se ogledaju u obavljenoj intervenciji po pozivu u dane vikenda, preuzimanju tijela pokojnika sa puta, iskorištenim nosilima, pranju i dezinfekciji vozila i iskorištenim vrećama za transport tijela, a koji svi troškovi su vezani za sam naloženi posao prevoza mrtvog tijela (tzv. podvozni troškovi), a sve po ispostavljenom računu broj 10/20. Sukladno odredbi člana 759. Zakona o obligacionim odnosima nalogodavac je dužan nadoknaditi nalogoprimcu sve potrebne troškove što ih je imao pri izvršenju naloga, sa kamatom, od dana kada su učinjeni, pa je stoga, pravilna i zakonita odluka prvostepenog suda kojom je obavezao tuženog na isplatu duga po ispostavljenom računu broj 10/20.

Iskaz svjedoka R.S. da su se pogrebna društva sama prijavila kod „njihovih šefova“ a da su dobili informaciju da je „to“ besplatno, da se pogrebna društva pozivaju rotirajućim redoslijedom, s tim da mogu odbiti usluge prevoza, kada se poziva sljedeće pogrebno društvo, samo dodatno potvrđuje nespornu činjenicu da je tuženi izdavao naloge za/nudio tužitelju obavljanje određenog posla. Zatim tvrdnja da je tužitelj, kao i svako drugo pogrebno društvo moglo odbiti vršenje posla (dakle neprihvatiti ponudu), čije izvršenje samog prevoza je bilo besplatno, također potvrđuje da je tuženi davao ponudu, a tužitelj istu prihvatao, a za obavljanje konkretnog posla i to prevoza umrlih osoba van zdravstvenog centra na području Distrikta, a shodno njihovom dogovoru, tužitelju ne pripada pravo na naknadu za uloženi trud/izvršeni posao prevoza, ali mu je shodno odredbi člana 759. Zakona o obligacionim odnosima tuženi dužan nadoknaditi troškove koje je ovaj imao za izvršenje naloga, sa kamatom od dana kad su učinjeni.

S obzirom na sve naprijed navedeno, kako ne stoje razlozi zbog kojih tuženi pobija prvostepenu presudu, valjalo je primjenom odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu tuženog odbiti kao neosnovanu i potvrditi presudu prvostepenog suda, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vuk Lučić